

DİJİTAL MEDYADA DİLİN YOZLAŞMASI: ÜNLÜLERİN INSTAGRAM PAYLAŞIMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Ü. Eda SEZERER ALBAYRAK

KTO Karatay Üniversitesi
eda.albayrak@karatay.edu.tr

GİRİŞ

Bilişim teknolojilerinin önemli bir boyuta gelen gelişimi ve değişimi ile birlikte Mc. Luhan'ın da bahsettiği gibi "dünya global bir köy" haline gelmiş, enformasyona erişimin artık gün geçtikçe sınırları genişmiş ve kolaylaşmıştır. Bu durum insanlar arasındaki etkileşimden tutun da iletişimine kadar gelişmeleri beraberinde getirmiş ve hatta ülkelerin ekonomik, kültürel, sosyal ve değer yargılarını dahi etkiler durumdadır. İnternet teknolojileri bu değişim ve gelişmelerin baş rolünde yer almaktadır. Modern çağın insanoğluna getirdiği en büyük yenilik sınırların kalkmasıdır. Öyle ki, bireyler artık oturdukları yerden tek bir tuşla kilometrelerce uzaktaki, farklı kıtadaki bilim merkezlerinin veritabanlarındaki bilgilere erişebilmekte, tek bir tuşla yine coğrafi sınırların olduğu ülkelere alışveriş yapabilmekte, eğitim alabilmekte, randevularını düzenleyip, bankacılık işlemlerini yapabilmektedirler. İnternet kullanımı, kullanım yoğunlukları değişmekle beraber yaşlısından gencine küçük yaş gruplarına kadar görülmektedir ve bu durum ise toplumda bazı değişimlerin gözle görülür şekilde oluştuğunu vurgulamaktadır. Bir toplumun kültürü artık internetten, sosyal ağlardan bağımsız bir şekilde düşünülemez. İnternet kullanıcıları sanal iletişim sayesinde farklı kültürlerde yaşayanlarla kültürel etkileşim içine girmektedirler (Çakır ve Topçu, 2005:76). Bu durum, toplumların değer yapıları, örf ve adetleri, bireylerin kişiler arası iletişim yöntemleri vb gibi birçok önemli faktörde değişiklik görülmesinde başat rol oynamaktadır. Bahsi geçen etkileşimden önemli ölçüde payını alan unsurlardan bir tanesi de dilin yapısıdır. Tosun (2005:138) dilden "dil, kültür içeriğinin aynası, onun simgelerle yansıtılması, dile getirilmesidir" olarak bahsetmektedir. Böylelikle, toplumsal kültürün en önemli değerlerinden biri olan dilde yozlaşmanın başlaması toplumsal değerlerde de yabancılaşma ve yozlaşmanın oluşacağını sinyallerini vermektedir. İçinde banndırdığı özelliklerden ortaya çıkan jargonlar, iletişim kodları ve sembolleri, kullanım yapılan ile internet dillerin yapısını ve işleyişini önemli ölçüde etkilemektedir (Çakır ve Topçu, 2005:72). Özellikle sosyal medya platformlarını yoğun bir şekilde kullanan gençler Türkçe'nin ses özelliklerini, söz dizimini, kelimeler ile ilgili yanlış kullanımı, imla özelliklerini dikkate almadan paylaşımlarda bulunmaktadır. Yapılan araştırmalar, gençlerin eğitim hayatlarında da bu durumu devam ettirdiklerini sınav kağıtlarında bile sesli harfleri kullanmadıkları, yabancı kelimeleri Türkçe kelimelerle bütünleştirdikleri, imla ve noktalama işaretlerini kullanmadıkları görülmektedir. Yeni neslin dil gelişimleri açısından hem dilbilimcilerin, hem eğitimcilerin hem de gençlerin sosyal medya platformlarında takip ettikleri ünlü kişilere bu anlamda büyük görevler düşmektedir. Gençlerin örnek aldıkları kişiler öz Türkçe'nin kullanımından uzak tutum, davranış ve eylemlere sahip olmamaları taktirde gençlerin toplumsal entegrasyonu ve Türkçe dil gelişmelerinin bilinçli olarak geliştirmelerine destek olacaklardır. Mevcut araştırmada, sosyal medya platformlarında milyonlarca takipçileri olan ünlülerin instagram hesaplarındaki paylaşımları incelenerek yapılan hatalar belirlenerek ünlülerin sosyal medya platformları kapsamında paylaşımlarına dikkat çekerek farkındalık yaratmak amaçlanmaktadır.